

Abstrakt

Cíl: Cílem bakalářské práce bylo shrnout poznatky o ortodoncii a zubním kazu u ortodontických pacientů. Dále sledovat míru zhoršení biologického faktoru chrupu po 2 až 3 letech ortodontické léčby v podobě zvýšené tvorby zubního kazu či nově zhotovených výplní.

Úvod: S nasazením fixního ortodontického aparátu přibývá v dutině ústní retenčních míst pro kumulaci zubního povlaku. Jeho pravidelné a správné odstraňování je proto důležitým faktorem, jak z hlediska prevence poškození tvrdých a měkkých tkání dutiny ústní, tak i pro kvalitní výsledek ortodontické terapie. Opakovaně pozorujeme, že u pacientů, kteří jsou na začátku ortodontické léčby velmi dobře motivovaní a dodržují dostatečnou ústní hygienu, motivace postupem času ubývá a stav dutiny ústní se zhoršuje. Výjimkou nejsou ani pacienti, u kterých musí být ortodontická léčba z důvodu vzniku zubního kazu či silného zánětu dásní přerušena nebo ukončena.

Metodika: V rámci výzkumu byly hodnoceny OPG snímky ortodontických pacientů s odstupem 2 až 3 let. Soubor byl tvořen 50 pacienty z Oddělení ortodontie a rozštěpových vad Stomatologické kliniky Fakultní nemocnice Královské Vinohrady narozenými v letech 2006-2012. Následně byly do zubních křížů zaznamenávány veškeré nově vzniklé kazivé léze a nově zhotovené výplně.

Výsledky: Ke zhoršení biologického faktoru chrupu došlo u 31 pacientů (62%) již po 2 letech ortodontické terapie. U 19 pacientů ze souboru (38%) došlo ke změně až po 3 letech léčby. Častěji byly postiženy zuby dočasné. Konkrétně bylo zjištěno z celkového počtu 231 dočasných zubů 42 postižených (18%). Z 1000 zubů stálých jich bylo postiženo 57 (6%). Přesně u poloviny pacientů ze souboru přibyla pouze jedna výplň v chrupu. U jednoho z nich byla namísto výplně zjištěna jedna kazivá léze. U 12 pacientů (24%) byly nalezeny 2 nové výplně, u 6 pacientů (12%) byly na OPG snímku zjištěny 3 nově zhotovené výplně a u zbylých 7 pacientů (14%) bylo vyhodnoceno 4 a více přibylých výplní. Změny v chrupu byly zaznamenány z 52% u dívek. Nutno však zmínit, že výraznější změny v přepočtu na jednotlivé pacienty byly nalezeny naopak u chlapců.

Závěr: V této práci byla zvýšená tvorba zubního kazu u ortodontických pacientů zaznamenána převážně na dočasných a stálých molárech. Nelze tedy s jistotou říct, zda se tak děje v důsledku nasazeného aparátu. Ve frontálním úseku by byly s vysokou pravděpodobností v okolí nalepených zámků zaznamenány křídové léze, na které se ale tato studie nezaměřila,

neboť nejsou hodnotitelné na OPG snímku a klinická vyšetření jednotlivých pacientů nebyla z důvodu probíhající pandemie Covid-19 umožněna.

Klíčová slova: ortodontická terapie, ortodontický aparát, zubní kaz, prevence vzniku zubního kazu